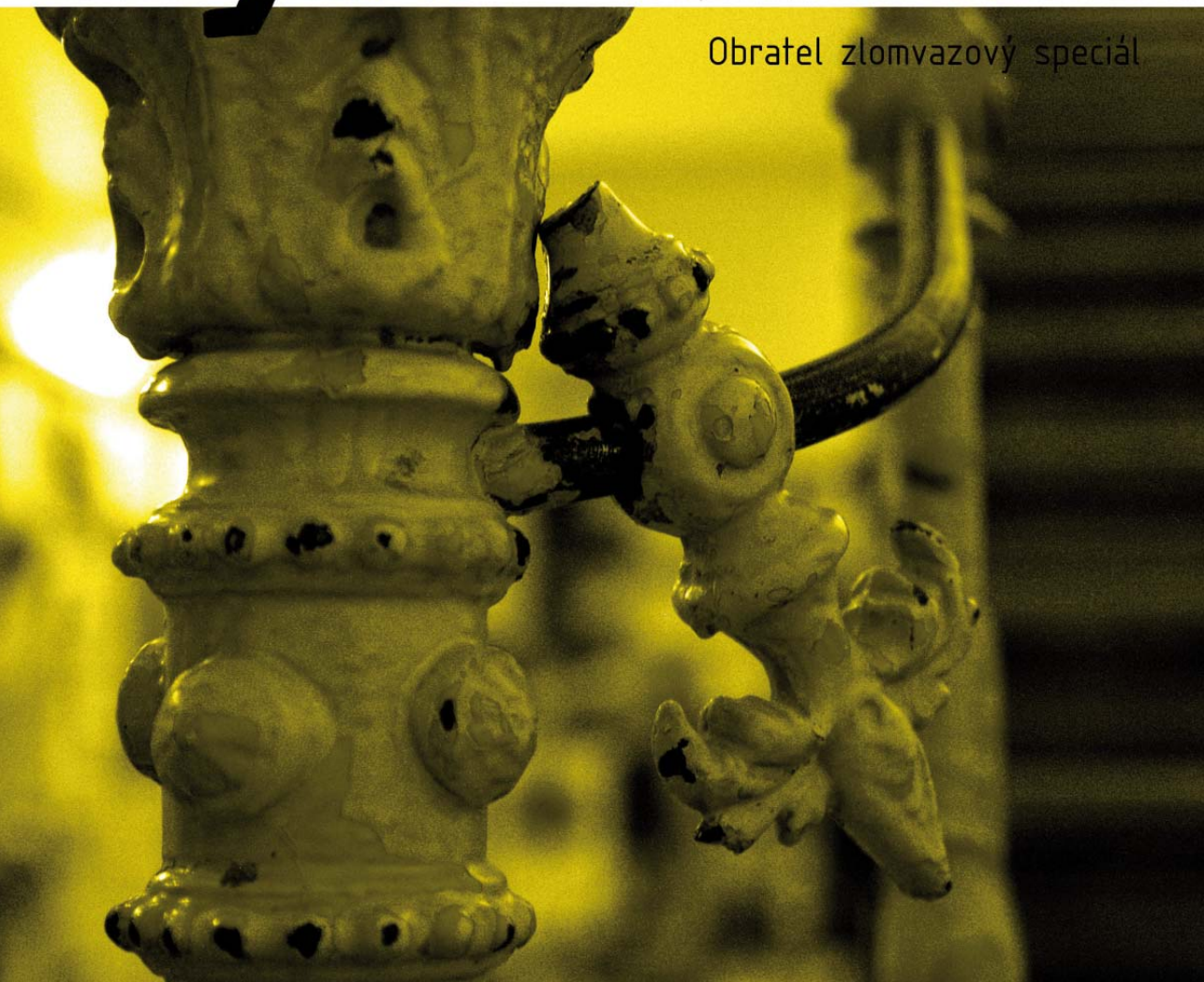

Hybris

2010.4

Obratel zlomvazový speciál

obsah

Brigita Lamserová: Editorial	1
Michaela Jankulárová: cUBUs - Hovnajs! Grówno! Sranina!	2
Kristina Korbelová: Divadlo DISK zaplavila funková energie Navigators	4
Tereza Šefrnová: Skoky na trampolíně aneb Držte se nízko!	5
Ervín Hodulík: Nie je potrat ako potrat	8
Michaela Jankulárová: Škandálna aféra Jozefa Holouška	10
Magda Zicháčková: Miláčkové	11
Hana Lehečková: Dojmologie	12
Lukáš Brychta: Slévání návratů	14
Komiks: Alfons a Alfréd	16
Jiří Kovanda: Filmové bloky - den první	18
Lukáš Brychta: Tanečné - odpolední triptych	24
Adéla Vondráková: Kankán, zpěv a chleba se sádlem	26
Pavčina Pacáková: Živá, opravdu živá mrtvola!	28
Ivo Kristián Kubák: Exitorial	31

Editorial

Brigita Lamserová

Letošní dvanáctý ročník festivalu Zlomvaz dal sbohem dosavadnímu časopisu Obratel a s rozpaky přivítal *Hybris*, jehož čtvrté oficiální a první festivalové číslo právě držíte v ruce. Stejně tak se rozdvajil i web festivalu, a ak-

tuality a postřehy organizátorů a redaktorů (poznáte je podle černých kruhů pod očima) tak od letošního roku můžete sledovat nejen na www.zlomvaz.cz, ale i na www.hybris.cz. Na stejných webových adresách naleznete také fotky z téměř všech částí programu i offprogramu, neboť zpupný/á/é *Hybris* je časopisem černobílým a především písmenkovým, takže v něm talent našich fotografií příliš neoceníte. Pryč ovšem od organizačních věcí a zpět k festivalu.

Druhý den je úspěšně za námi, všechny chyby se, zdá se, napravily a festival si úspěšně šlape, jako dobře namazaná soustava strojů - dívka lehkých mravů (nehodící se škrtněte). Autobusy do a z La Fabriky jezdí. Sice odjinud, než bylo původně naplánováno, ale dopraví vás tam, kam mají. Katalogy si můžete zakoupit na infocentru a nic vám tedy již nebrání v tom, užívat si festivalového mumraje dostatečně informováni a opečovávaní.

Nejsem zastáncem grafomanství a dlouhého vypisování se, takže vás nechám svobodně se začíst do recenzí a postřehů naší redakce. Na výběr máte z pěti rubrik - DDDDDivadla, FFFFFilmu, HHHHHudby, TTTTance a offprogramu a v prvním festivalovém čísle *Hybris* se můžete kochat pohledem na obálku, na níž je zvětšená DAMU v jednom svém detailu. Na repre-foto další ze zúčastněných škol se těšte zítra a potom a ještě i poté.

A na závěr otázka k zamyšlení: Proč se v DISKa-fé po dobu trvání festivalu nepodává písmenková polévka?

cUBUs - Hovnajs! Grówno! Sranina!

Michaela Jankulárová

Studenti wroclawské PWST, bratislavské VŠMU a pražské DAMU si zvolili jako téma mezinárodního projektu fenomén *Ubu*. Celé představení je tak sledem tří autorských inscenací volně inspirovaných touto Jarryho hrou. A co všechno může studenty ve variaci na jedno téma napadnout? To jsem se občas ani nestačila divit.

Ubu Antikrist

Lidstvo se ocitlo v absurdní postapokalyptickém uspořádání, kdy hlavním motorem společnosti jsou svině (rozumějte prasátka), díky kterým zbytek zdegenerovaného lidstva získává methan. Prasečí diktátor lidi masíruje příběhem o hrozném řezníku z Čech, který přijde a svině - poklad lidstva - povraždí. A do toho přijíždí Ubu se svou ženou. Diktátora svrhne, svině zabije a nadělá z nich párky, kterými po dlouhém přemlouvání nakrmí lid. Ale ejhle – nejsou svině, není metan, není světlo. A tak svině nahradí lidská síla. Aby byla absurdita dotažená do konce, potkáme se s polsky mluvícím, českým národním povalečem Švejkem, z kůže svlečeným medvědem i znovu ukřižovaným Ježíšem Kristem. Když už se na celou situaci nemůže dívat ani westernový Bůh jezdící na československé motorce, sejme Krista z kříže a celý svět zničí. Ubu utíká.

Ubu zkoumaný

Mimozemská laboratoř. Ubu a jeho žena Ubu-la zavření v obřím akváriu. Martani částečně je ovládající pomocí zmenšeniny jejich světa

a panenek. Rozehrávají se témata moci, sexu, pohlaví a pohlavních orgánů, až do nesmyslné roviny. Martani se přesvědčí, že lidé jsou nepoučitelni a chtějí je zbavit pohlavních orgánů a tím možnosti množit se. Jaké překvapení, když je Ubula zavře místo sebe do akvária a sama uteče. Jaká hrůza, když pak martani zjistí, že i oni mají stejné pohlavní orgány jako lidé. Chudák Ubu má nakonec místo jedné močichtivé ženské, ženských pět...

Studio Ubu

Království fotografa Václava, který ovšem dělá jen černobílé fotky, Ubu přetvářený do blond dominy a Ubula jako jeho otrokyně. Václavovy děti (rozumějte modelky a modelové) se nechají zlákat na barevné fotografie a Václava vyženou – a tady začíná teror. „Co mi můžeš dát? Chci víc! Víc nemáš? Zničím tvou barevnou fotku!“ - Ano, barevné fotky jsou pro modely

životně důležité. Jak jinak to mohlo skončit, než patetickým povoláním krále Václava zpět a heslem: „Společně dokážeme vše!“

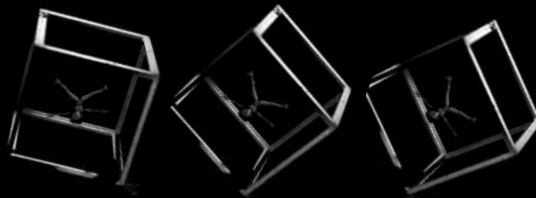
Cubus se zřejmě ze strany diváků nesetkal s příliš velkým pochopením. Před první částí byl sál DISKu narvaný k prasknutí, před druhou se dostavila slabá polovina předchozích a na třetí část už přišly jen pouhé čtyři řady. Nemůžu říct, že jednotlivé kusy samy o sobě neměly žádnou myšlenku. Ale jejich spojení dohromady ve stopadesáti minutové pásmo se třemi přestávkami, bylo jako nasadit *Cubusu* betonové botky a hodit ho do Orlické přehrady se slovy: „Plav...“

Cubus

režie: Michal Derlatka, Naďa Uherová,

Michal Hába, Šimon Spišák

Út 18/05 -> 17:00 DISK

Divadlo DISK

zaplavila

funková

energie

Navigators

Kristina Korbelová

První hudební vystoupení na letošním Zlomvazu patřilo české soul-funkové skupině Navigators. Návštěvníci si na něj sice museli počkat, protože program nabral hned v úvodu téměř devadesátiminutové zpoždění, ale vydržet do půl jedenácté se nakonec vyplatilo.

Ti, kteří očekávali skočný a bezstarostný nářez, možná byli trochu zklamáni, neboť Navigators jsou ve své podstatě čirou náladovkou, z pódia však i tak sálala nezměrná energie a záhy se v sále Divadla DISK vytvořil slušný kotel tančících. Já osobně jsem kapelu, která před pár dny pokřtila už svou druhou studiovou nahrávku My Place, poprvé slyšela na jednom z loňských hudebních festivalů a ihned si mě získala svou

uvolněností, bezprostředností a muzikantkou vyzrálostí. Na těchto jejích kvalitách se do včerejšího dne rozhodně nic nezměnilo.

Navigators, vystupující v sestavě kytara, basa, bicí, klávesy, dva zpěváci a jedna zpěvačka, postrádají frontmana v pravém slova smyslu; jeho pozici zastávají stejnou měrou všichni členové vokálního tria. V něm se navíc neustále prolíná mužský údernější a ženský klidnější přístup. I včera bylo zajímavé sledovat, jak se pozornost přelévá z jednoho na druhého a jakým způsobem s ní každý z nich nakládá. Skvělá komunikace s publikem je ostatně další z devíz kapely, byť těch pasáží, kdy se na pódiu vlastně nic hudebně zajímavého nedělo a celá zábava se skládala z vyvolávání jednoduchých popěvků, bylo obzvláště kolem poloviny koncertu přece jen příliš. Naopak příjemné osvěžení vnesly do vystoupení občasná hammondková vyhrávky, jazzová intermezza nebo poctivé sólo na bicí téměř v závěru koncertu.

Kapela Navigators je po skupinách jako J.A.R. nebo Monkey Business dalším důkazem, že české funky se může směle poměřovat s funkovou scénou světovou. Ve srovnání s výše jmenovanými sice trochu postrádá smysl pro humor či schopnost tvořit strhující show, o to víc ale může být pro publikum cenná jejich hudební pestrost a rozvážnost. A ještě jedna věc je už po zahájení Zlomvazu zcela zřejmá: jeho návštěvníci se umějí skvěle bavit.

Navigators

Út 18/05 -> 21:00 DISK

Skoky na trampolíně aneb Držte se nízko!

Tereza Šefrnoová

Zatímco se ve „slévárně“ La Fabriky stavěla scéna na odpolední Zlomvazové představení, vzadu za židlemi pro diváky se začala pod nohama účastníků pomalu a nesměle rozhoupávat obří trampolína.

Vše se odehrávalo ve velmi komorním duchu. Dvě účastnice workshopu vedené trojnásobným mistrem republiky ve skocích na trampolíně za juniory a mistrem České republiky (2005) ve sportovním aerobiku v kategorii páry Danielem Komarovem, kterého lze vidět i v představení La Putyka, se skok po skoku vydávaly na souboj se zemskou přitažlivostí.

Hned po první Komarovově ukázce bylo všem přítomným jasné, že nepůjde o nahodilé poskakování a že i trampolína je pořádná věda. Jenže Dan Komarov má mimo jiných schopností také až neuvěřitelný pedagogický cit. S lehkostí a samozřejmostí s námi probral prvky od pádů na zadek, přes otočky v našem podání (v jeho podání vruty), až po pády na břicho či záda, kdy jsme se po každém z těchto prvků nesměly rozplácnout, ale naopak se efektně vrátit na nohy. Jeho motivační povzbuzování ve chvílích naší beznaděje, když jsme měly trénovat některý předvedený prvek, a na místo brilantního výkonu jsme se po výskoku zůstaly jen houpat a stěží chytaly balanc, nebylo jen altruistickým gestem. Díky studiu na FTVS UK ví moc dobře, jak poradit. Poznává, kde děláme chybu, a dokáže ji pojmenovat tak, aby i naprostý laik pochopil kudy na sebe, tedy na co je potřeba se soustředit. A to se mi zdá u workshopu tohoto

typu nejdůležitější. Zkuste si vyskočit co nevíš to jde a pak se pustit rovně do lehu po zádech, nechat se odrazit a přistát zpět na nohách. Pokud totiž nevíte, jak na to, rozplácnete se už při pádu a ucítíte, jak se vám páteř bolestivě rozkládá obratel po obratli. Opakujte to dvacetkrát po sobě a už se vám nebude chtít ani vstát. Nakonec ale opravdu stačí jen poslechnout tělem, co Dan říká, a plesknout záda do trampolíny, která vás ve vteřině jakoby filmovým trikem sama vrátí zpátky na nohy. Je to úžasná legrace, a přitom zabíračka pro celé tělo. Jednu větu nám ale opakovat nemusel: „Držte se nízko!“

Nejméně povzbudivý byl fakt, že jsme si prý ukázali na vlastním těle sestavu, kterou cvičí šestiletí prcci. No, ještě ji nemáme zcela vypilovanou, ale workshop přeci trvá dva dny! Máme na to celý zítřek. I když to už prý budeme probírat i nějaká lehčí saltička. Pro případné zájemce ještě přidávám důležitou informaci, že další workshop trampolíny pro naprosté začátečníky bude v pátek a sobotu, vždy od 11 do 12h v La Fabrice.

Trampolínový workshop I

lektor: Dan Komarov

St 19/05 -> 11:00 La Fabrika - Slévárna

Nie je potrat ako potrat

Eroín Hodulík

8

Predstavte si akrobata žonglujúceho na lane v cirkusovom šapitó. Jeho kúsky pobavia a zároveň nadchnú svojou krkolomnosťou, ale kto si na ne spomenie za nejaký čas. Podobný dojem zanechala aj súťažná inscenácia Pixy pražskej Katedry alternatívneho a loutkového divadla. Bolo to rozjasané divadielko vyznačujúce sa hravosťou a nie tak často videnou spontánnosťou, ale nič viac za tým nebolo, alebo o to má v divadle práve ísť?

Inscenácia *Pixy* je montážou živej klauniády, pythonovského čierneho humoru a výstredných pubertálnych vtipov. Vznikala ako kolektívne dielo absolventov KALD-DAMU pod režijným ve-

dením Radka Berana, ktorému bol inšpiráciou rovnomenný švédsky komiks od Maxa Anderssona. Dej sa začína odvíjať od momentu, kedy sa mladému páru pri pohlavnom styku (na telách majú natahnuté hnedé papierové vrecia) pretrhne ochrana a oheň je na streche. Jediným racionálnym riešením sa pre Angínu Pektoris a jej partnera Alka zdá byť potrat. Všetko sa dostáva opäť do normálu, až jedeného osudného večera zazvoní telefón, v ktorom sa ozve tajomný hlas pohodeného potomka. *Pixy* je embryo žijúce v podsvetí spolu s ďalšími nešťastníkmi, ktorí nemali to šťastie, aby uzreli svetlo sveta. Dožaduje sa pozornosti a vydieraním núti svoju krkavčiu matku, v ktorej útrobach istú chvíľu pobýval, aby mu čítala rozprávky. Bizarnú situáciu sa nakoniec rozhodne vyriešiť Alka. Vchádza do *Zeme pohodených embryí* a snaží sa vyhľadať Pixyho, aby to s ním raz a navždy skoncoval...

Inscenácia je vyskladaná ako mozaika z množstva javiskových obrazov, ktoré sa akoby filmovým strihom preplietajú a držia jednotný rytmus. Príbeh tvoriaci rámec je takto dokreslovaný rôznymi vizuálne nápaditými variétnymi číslami. Takéto zdvojenie je prínosne pri scéne, keď Angína predčíta cez telefón Pixymu. Vtedy stoja v popredí javiska herci so svojim domácym bábkovým javiskom položeným na skateboarde a rozohrávajú predstavenie z Exupéryho Malého princa, Dostojevského Zločinu a trestu, či rozprávky Hlúpy Janko. Paralelne vedľa tohto predstavenia prebieha iné (zasadené do prázdnej škatule), znázorňujúce druhú rovinu príbehu a to Alkov (po) pracovný flám s kolegom z novej

práce v banke na čistenie peňazí. Scénu tvorí prázdny priestor, na ktorého okraji je na začiatku predstavenia položená kartónová konštrukcia znázorňujúca stiesnenosť panelákových sídlisk, alebo výstižnejšie by snáď bolo použiť Havlov termín – králikární. Konštrukcia počas predstavenia mení svoju funkciu a nakoniec z nej ostáva iba prázdny drevený rám, v ktorom je na povrazoch zavesená bábka Angíny. Bábky navrhnuté Silviou Gajdošovou vyznačujúce sa abstraktnou komixovou estetikou, majú v predstavení dôležité miesto, pretože fungujú ako alter egá postáv v podzemí. To je na javisku scénický tvorený plechovým jarmočným pódium, vysúvacím sa z prepadliska a je odeté do karnevalových farieb, pretože sa na ňom na Alkovú počesť koná maškarný bál.

Herecký súbor pracuje ako jednotné teleso a k samotnému stvárňovaniu postáv sa pristupuje s hravosťou. Všeobecne pre tento typ predstavení platí istá odviazanosť a chuť sa zabávať, čo je tu dôsledne dodržané. Spestrením je päťica dievčat, *spermogirls*, navlečených do bielych pyžamových kostýmov s príznačnou chvostíkovou čiapkou na hlavách. Táto skupinka predstupuje pred divákov, aby vysvetlila príležitostné nejasnosti v príbehu alebo poučila o význame bábky, predčítajúc pasáže s Jurkowského knižky *Mágia bábok*. Herci svoju zručnosť preukazujú aj pri hraní na rôzne nástroje priamo na javisku. Ich hudba je fúziou balkánskej divokosti, punkovej nepresnosti a waitovskej chaotickosti, no do predstavenia zapadá a je jednou z vedúcich činiteľov v celkovej štruktúre.

Pixy nakoniec cestu k otcovi nachádza a obaja ruka v ruke, ožiarení červeným svetlom, vychádzajú z prepadliska na zemský povrch. Tu sa embryo zo zbraňou začne vymykať stanoveným spoločenským pravidlám a veselo zbiera skalpy neznámych obetí, ktoré predstavujú igelitové tašky. Vrcholom je scéna s Bohom, zobrazeným ako rozprávková víla plniaca všetky želania. *Pixy* nedbá na jeho všemohúcnosť a chladnokrvne ho odstreľí, flegmaticky vyslovujúc pravdu dnešnej doby „...toho si nikto nevšimne.“ Inscenácia *Pixy* možno pobavila, rozhodne predstavila absolventov KALD v dobrom svetle, no postrádala hlbší zmysel a pôsobila skôr akosi prvoplánovo zbúchaná dokopy. Pod situačnou komickosťou a cirkusovou pompéznosťou sa však ukrýval len banálny príbeh, ktorý nemal hlbší zmysel. Čo chceli autori svojím dielom vlastne vyjadriť? Nemožno stavať len na nahodených vtípoch a gagoch. Na druhej strane treba priznať, že niektoré inscenačné nápady zapôsobili, no nadšenie z nich chvíľu po predstavení vyprchalo a zostala len nič nehovoriaca prázdnota. Obávam sa, že narážky na náboženské modly už v dnešnej dobe nestačia, nehovoriac o vykrádaní phytonovskej poetiky a parafrázovaní rôznych módných hesiel z internetu. Ucelené, premyslené dielo by malo v jeho konzumentovi rozhodne zanechať hlbší dojem a nasýtiť jeho duchovný hlad.

Max Andersson: Pixy

režie: Radek Beran a kolektív

St 19/05 -> 12:00 DISK (soutěžní představení)

Škandálna aféra Jozefa Holouška

Michaela Jankulárová

10

Škandálna aféra Jozefa Holouška vznikla na základe stejnojmenné povídky Karla Čapka a ve druhém zlomvazovém dni jsme měli možnost vidět ji v Řetízku v podání studentů AKU. Téma, které se stává aktuálnějším a aktuálnějším – jak vám média mohou převrátit život v jednom dni – si vzal na přetřes Tomáš Mischura pod pedagogickým vedením Jany Olřové. Uveřejňování nepodložených nebo protichůdných zpráv, aféry velikosti babylónské věže postavené na principu JPP (= jedna paní povídala) – nepřipomíná vám to něco?

Hned na rozjel Tomáš Mischura svou one man show o tom, jak mu noviny a novináři zničili život. Křeslo, stolec, rádio, nic víc ve svém podle novin luxusně zařízeném bytě nemá. A nic víc pro svoji exhibici ani nepotřebuje. Sugestivní pohledy, řvaní divákům do tváře, stále více potem nasáklá košile, zrychlující se tempo hlasu,

čím dál tím víc psychotičtější pohyby – to je Jozef Holoušek pod tlakem médií.

Příběh vypráví o tom, jak se v domě č.p. 171 zatáhly závěsy a za půl hodiny se ozval hrozný křik. Z této jednoduché zprávy započala štvаницe jednoho na pohled obyčejného člověka, za ospravedlněním svého jména od podezření z vraždy.

„Viete... ja som bol vždy slušný človek. Na začiatku toho všetkého som si povedal: Každá hanba trvá len týždeň... a keď je príliš veľká, tak desať dní, tak si z toho nebudem nič robiť.“

Jenže aféra Jozefa Holouška netrvá jen deset dní a jemu pomalu začínají docházet nervy. Z lehce našťvaného pomuchlávání novin, přes jejich trhání, rafinované stříhání se dostaneme k pečlivému vystříhování a jedení obličejů lidí, kteří mu odmítají potvrdit alibi.

Diváci se chvílemi smáli, chvílemi konsternovaně zírali a chvílemi snad ani nedýchali. Tomáš Mischura předvedl tak sugestivní výkon, že mu klidně odpustím, že se námět velice blíží známějšímu a častěji inscenovanému Kafkově *Procesu*. I přenesení inscenace do neobvyklého prostoru Řetízku dodalo představení určitou atmosféru – nehledě na to, že v některých chvílích se dokonce zdálo, že inscenace byla pro tento prostor přímo vymyšlena.

A věta na závěr? Přišla jsem, nic jsem nečekala, viděla jsem a zůstala jsem sedět s otevřenou pusou.

Karel Čapek, Tomáš Mischura:

Škandálna aféra Jozefa Holouška

režie: Jana Olřová

St 19/05 -> 15:30 Řetízek

Miláčkové

Magda Zicháčková

Druhý zlomvazový den nám (po představení soutěžním) odstartovalo další nesoutěžní představení - Miláčkové. Představení do Prahy přivezli studenti Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, ovšem na který ročník jsme se přišli do učebny podívat, to z programu nevyčteme. Snažila jsem se pátrat na internetu, leč marně. Je zřejmě tajné i to, kdo ztvárnil jakou postavu.

Miláčky, divadelní hru od autorky Laury de Weck, zpracovala Anna Saavedra a režie se ujal Vítězslav Větrovec. V celé inscenaci je nasazeno rychlé tempo, které ovšem bylo mnohdy při představení na úkor srozumitelnosti. Současná hovorová mluva je sem tam vylepšena o brněnský „hantec“ (což mně, Pražákovi, přijde o to víc zábavné).

O co jde: známe to všichni vysokoškoláci – semestr skončil a tím nám nastává čas zúčtování: zkouškové. Nervozita stoupá, knihy na nás padají, v knihovnách není k hnutí, přátelé se stá-

vají nesnesitelnými, vztahy se nám bortí a díky tomu se zas jiné navazují; a k tomu všemu jsme nuceni se koncentrovat na studium a ukázat co v nás věží.

Řekla bych, že tato komedie (leč s tragickým koncem), je vykreslena natolik zábavné, že se bude jednat o hojně navštěvovanou a vděčnou inscenaci.

Jak ovšem psát o hereckých výkonech, když nevíte, kdo hrál koho? Ve všech případech (Tomáš David, Lucie Schneiderová, Zuzana Velichová, Veronika Lazorčáková, Petr Pavlas, Vojtěch Johaník) bylo herectví dosti vyrovnané. Postavy jsou dobře rozčleněné do jasně definovaných odlišných typů, čehož se herci drží. Vítězila hravost a zábava a sem tam známky rozpaků a nejistoty. Přece jen představitel Swana, udával tempo dialogů svých kolegů nejenom hudebním doprovodem na kytaru, ale i svým rozehráváním dramatických situací.

Pro mě osobně byla nejvýraznější složka výtvarná. Scénografické řešení Kataríny Kováčikové bylo zaměřené na knihy. S knihou se dá, díky její velikosti, snadno manipulovat; a to také tvůrci využili do maximální míry. Kniha byla přetvářena do různorodých objektů i symbolik.

A jak jinak zakončit těchto pár řádků o Miláčcích, nežli textem ústřední písně z této inscenace: *Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus*; čili radujme se tedy, dokud jsme mladí!

Laura de Weck: Miláčkové

režie: Vítězslav Větrovec

Út 19/05 -> 14:00 K332

Dojmologie

Hana Lehečková

12

Tak nám přijeli Miláčkové. V malém prostoru učebny K332 nás herci přivítali zpěvem a hrou na hudební nástroje a navodili tak intimní, domáckou atmosféru. Životní osudy pětky mladých lidí, vzájemně se proplétajících. Záhy však vidíme, jak se naši hrdinové v malém prostoru totálně míjejí; míjejí se mezi sebou i v rámci životů svých vlastních. Intimní atmosféra se tak nenápadně přehoupne v úzkost a stísněnost.

Ale ano. Když přistoupíte na prostý a jednoduchý děj, když se smíříte s faktem, že se jedná spíše o výpověď než o ambiciózní intelektuální příběh, představení ve vás musí nutně něco zanechat – ať už pozitivního či negativního (vždyť kdo může zůstat lhostejný k výpovědi o své vlastní generaci). Miláčkové neřeší žádné hluboké téma; otázku života a smrti či smysl existence, ale všední osudy všedních lidí, kteří se ve svých životech ztrácejí. Přestože jde o příběh prostý, je pojat hravým a jemným způsobem (milostné dorážení jako hra s gumovými medvídky, odesílané smsky jako vzájemné předávání knih aj.). Již od počátku navozená vřelá atmosféra usnadňuje vtáhnutí diváka do představení. Vždyť občas se stačí pouze dívat a nechat unášet tokem děje.

Když dojde k vyvrcholení milostného aktu, na hlavy dvou zúčastněných jsou foukány roz-

trhané kousky papírů. Proč řešit motiv knih (který se táhne celým představením) a klást si přitom otázku, z jakého důvodu se na hlavy zúčastněných snáší papír právě v tento moment. Proč, když vidíte, že to tak nějak funguje. Že to funguje a že se na to hezky dívá. Bylo zde nesčetné momentů a použitých prostředků, kterým jsem nerozuměla a které jsem nebyla s to rozkódovat. Ty však mé vnímání zásadním způsobem nenarušily - ba co víc, někdy i, pro mě záhadným způsobem, bizarně dokreslovaly atmosféru situace.

Určitý problém však nastává v druhé polovině. Představení začíná být lehce unavující a divák může ztrácet pozornost. Tok děje totiž postrádá výraznou gradaci, v rámci příběhu není primárně definován žádný zřetelný problém a děj není posouván jinam ale pouze dále. Rovněž jistá typizovanost a černobílost postav a jejich vzájemných interakcí skýtá problém (Swan jako směšný milovník - amatér, Anna – nepřilíš bystré děvče, Jule – slečna hérečka atd.). Na druhou stranu však chápu i problémy s prostorem a osvětlením – přizpůsobovat koncepci své inscenace jiným parametrům je vždy obtížné.

Ohlasý na představení jsou rozporuplné. Já jej však hodnotím veskrze pozitivně. Odcházela jsem z učebny K332 s pocitem rozpačitosti, plná něčeho, prostě něčeho. Proto za mě: ano.

Laura de Weck: Miláčkové

režie: Vítězslav Větrovec

Út 19/05 -> 17:30 K332

Slévání návratů

Lukáš Brychta

Taneční sekce festivalu Zlomvaz začala představením studentů z HAMU s názvem *Chod návratů* ve Slévárně La Fabriky. Půlhodinová mírně narativní choreografie pracovala s pěti tanečnicí a scénograficky poměrně bohatým prostorem.

V popředí se rozpíná členitý povrch tvořený měkkými pyramidkami, v pozadí se tyčí stěna poskládaná z polic a šatní skříně. Tyto dva prostory láme předěl z laviček. Bokem stojí červené křeslo. Pyramidkový koberec vytváří dojem ostrého, nepohodlného povrchu, ale na druhou stranu vybízí k doteku příslibem poddajnosti. To se ostatně i nejednou stává tanečnicím: cosi je nutí toto prostředí zkoumat, dotýkat se ho, nechávat se jím masírovat. Většinu času ale jeho vlastnosti nejsou nijak zvýrazňovány a slouží pouze za podklad tanečně-pohybovým kracím.

Dívka běží, vydává stále více energie, až se ocitne v zajetí záchvatu. Je zchlazena vodou vychrstnutou ze dvou kýblů, přímo do obličeje. Dvou kýblů řízených dvěma tanečnicí, kteří plní úlohu vnějších vlivů, nejrůznějších impulsů pro ostatní dění. Promočené dívce je věnováno sako chlapcem – zde dochází k jejich prvnímu setkání. Následně již jde dívka dozadu vybírat věci z beden a zaplňovat jimi jednotlivé poličky. Nejspíše v jejich nové společné domácnosti. Před tím se ovšem nezapomene převléci a své mokré šaty pověsit na ramínko do skříně. Zabydluje prostor. A čeká. Chlapec nepřichází, nechává ji samotnou. Pokoušejí se o ní jiní, ale ona zůstává nedobyta.

Mezitím chlapec tráví čas s druhou, starší ženou v červeném křesle. Zda se jedná o matku, či jen starší variantu dívky nepoznáme. V úvahu může přicházet i cosi abstraktnějšího, například touha, mužská stálost... Tato obyvatelka červeného trůnu má prostor pro monolog, v jehož závěru se dozvíme, že se rozpadá do sebe, stává se prachem. Nemá stálého trvání. Ani chlapcův pobyt u ní nemá stálého trvání a on odchází. Pronásledují ho občasné stavy nekontrolovatelné křeče. Míří k dívce, ale cestou musí porazit, odklidit si z cesty soupeře, potencionální konkurenty – vlastně jakékoli překážky. Odměnou za jejich poražení mu je rozevření zdi, hradby – laviček – a tedy volná cesta k dívce.

Ta mezitím zabíjela čas urovnáváním předmětů v domově. Svě trpělivé čekání v osamění si zpříjemnila tancem se sakem, ale po uvědomění si jeho prázdnoty, nenaplněnosti i své opuštěnosti ji popadl vztek a sako omlátila o zem. Následovalo uklidnění, opětovné zavěšení saka na ramínko a další vyrovnávání předmětů. Po rozestoupení laviček přichází chlapec a je třeba znovu vybudovat vzájemnou důvěru. Udrží mě ten druhý? Mohu na něj vložit veškerou svou váhu? Mohu se mu odevzdat? A opačně: dokáží toho druhého unést? Fyzické se mísí s duchovním.

Na závěr je vše, jak má být. Dívka si zavěsí chlapce do saka na ramínko ve skříni. Pěkně si ho zařadí do inventáře předmětů ve svých uspořádaných policích. Ustájí ho a tím ho uklidní. Chlapec již nemá žádný další třas.

Je klidný, vyrovnaný. Má své místo. Na ramínku naproti šatům dívky. A ta ho spokojeně pozoruje sedíc ve skříni naproti němu, sedíc na krabici, ve které se nacházely všechny ty pečlivě vyrovnané předměty. Stmívá se. A pečlivě vystavené, uspořádané předměty se počínají mírně chvět. Chlapec se sice navrátil, ony však vypadají, že by se rády začaly pohybovat.

Chod návratů

choreografie: Katerína Rampáčková

St 19/05 -> 16:00 La Fabrika - Slévárna

Alfons a Alfred

Zlomvaz!

Filmové bloky - den první

Jiří Kovanda

První den zlomvazových filmových projekcí se nesl v duchu technických problémů a tragické návštěvnosti, která přímo vybízí k přihlouplým laciným vtípkům (např. o zlomeném vazů nebo tak něco). Ty si já samozřejmě odpustím a vyjmenuji pouze fakta.

Blok hraných filmů navštívili celí 4 (slovy čtyři) diváci, včetně mě, blok dokumentárních filmů pak celý 1 divák, včetně mě.

Promítací technika obstruovala akci hned několika způsoby. Během dokumentárních filmů šla do reproduktorů bůhví odkud druhá paralelní zvuková stopa, která přehrávala ten samý zvuk puštěného filmu, ale o několik vteřin posunutý. Výsledný efekt byl natolik bizarně fascinující, že jsem podstatnou část projekce věřil, že jsem svědkem umění natolik sofistikovaného, až ho nejsem schopný pochopit.

V přestávce mezi blokem dokumentárních a hraných filmů se zdroj druhé zvukové stopy povedlo vypátrat a eliminovat, leč problémy neustaly. Během snímku *Malá pražská víla* se nejprve obraz z neznámého důvodu roztáhl a zdeformoval do takové šířky, že by i Cinerama jen němě záviděla. Poté v polovině filmu pro jistotu kompletně zmizel zvuk a nebyl již více k nalezení. Z původních pěti filmů z bloku hraných filmů se tak promítly jen tři a zbylé dva jsou přislíbeny do dalších dní.

Před technickým lapsem se z bloku stihly odehrát filmy *Drahý otec*, *Čerpací stanice* a *Battle*. *Čerpací stanice* (režie Tomáš Pavlíček) je taková klasická filmová černobílá pomalotempá hříčka, jejíž pointa je protřelejšímu divákovi

jasná přibližně od druhé minuty. Ale vzhledem k tomu, že celková stopáž snímku činí 5 minut, není příliš času začít se nudit.

Drahý otec a *Battle* mne neoslovily ani tak svým příběhem, jako spíše technickým a produkčním zpracováním. Zvláště *Battle* (režie Vojtěch Moravec) jistě nebyl produkčně nic jednoduchého, mizanscéna zaplněná desítkami komparsistů dodávala téměř půlhodinovému snímku nebyvalou živost, kterou většina studentských filmů tak zoufale postrádá. Moderní kamera, včetně netriviálních jízd, dynamický střih a výborné ozvučení pak už jen vypichují, jaká je škoda, že na těchto precizních technických základech byla postavena tak nic neříkající story s nedořešeným koncem. *Drahý otec* (režie Jan Těšitel) je produkce o poznání komornější, přesto však za oběma snímky vidím silnou novou generaci tvůrců schopných tvořit moderními výrazovými prostředky a s potenciálem točit časem trochu něco jiného než obligátní „hezké české filmy se srdíčkem.“

Oba dnes promítnuté půlhodinové dokumentární snímky *In vino veritas* a *Konec výroby zápa-
lek* každý svým způsobem tematizují vztah minulosti k přítomnosti, ale zároveň bohužel oba působí velice nepřesvědčivě a nezvládnutě.

In vino veritas je uveden ambiciózním prohlášením o záměru uvést snímek na FAMUFEST bez anglických titulků, protože to dle režiséra není potřeba, alebrž tento dokument dostatečně srozumitelně hovoří „filmovým jazykem“ (sic!). Režisér Jaroslav Kratochvíl patrně bohužel podlehl častému nešvaru, kdy tvůrce trávící

nad svým budoucím dílem tolik času se s ním natolik sžije, že ztrácí veškerou schopnost kritického odstupu, považuje své znalosti o svém budoucím díle imanentní každému případnému divákovi a má pocit, že jeho umělecké záměry a i ve filmu explicitně nevyřčené věci musejí být přeci „každému jasné“. Mám pro takové tvůrce špatnou zprávu: nejsou.

U *In vino veritas* to vyšlo najevo o to silněji díky již výše zmíněným problémům se zvukem. Odchytávat komuniké jednotlivých protagonistů nebylo vůbec jednoduché a musím říct, že díky tomu, že jsem rozuměl jen asi dvou třetinám v dokumentu vyřčeného, docela mi unikala vyšší soudržnost dokumentu. Nedovedu si představit, co může z *In vino veritas* pochopit někdo, kdo nerozumí ani jednomu slovu z filmu. Na srozumitelnost „filmového jazyka“ se může odvolávat žánrový film, který pracuje s ustálenými narativními postupy, ale rozhodně ne dokument, jehož podstatnou většinu obsahu tvoří monology na sobě nezávislých figur.

V paralelních prostřizích sledujeme režisérova dědečka, který vypráví o svém vstupu do KSČ v roce 1951 a o svém podnikání s maloprodejem vína od roku 1993, a současně jsou nám předkládány záběry z nedávných oslav svátku práce v režii KSČM (proslovy soudružky Markové a soudruha Filipa samozřejmě included). Do toho je přidán záznam schůze plzeňské čtyřčlenné buňky KSČM v podivném hnusném sklepe, kde prastarý předseda s vážnou tváří rokuje o vyloučení jistě soudružky pro nedů-

slednou docházku a o přijetí „mladé krve“ (devětačtyřicetiletého muže), která vznesla žádost o přijetí do partaje. Nakonec jsou do guláše přihozeny záznamy monologů stoupenců KSČM, kteří obvyklými klišé („dřív měli všichni práci“, „dnes je krize, musíme se uskromňovat“ atd.) vysvětlují, proč byla podle nich totalita bezva. Jeden z nich nezapomene furiantsky zdůraznit: „Já politice nerozumím,“ což mu však zjevně nebrání o ní diskutovat. Vše je prokládáno výpověďmi soudruhů a soudružek, kteří vstupovali do strany v 50. letech s těmi nejčistšími úmysly, nikoli kvůli hmotnému prospěchu. Jedna z babiček se dokonce přiznala, že se ve svých 17 letech necítila dostatečně uvědomělá a čistá pro vstup do KSČ. Ale přesto vstoupila. Myslela to upřímně.

Pokud máte z předchozího odstavce pocit neuvěřitelné přeplácánosti a nekoherence, pak cítíte správně. Bylo-li autorovým záměrem natočit si film o svém dědečkovi (ano, ačkoli to z výše napsaného tak nevypadá, i přes velké množství vedlejších postav je režisérův dědeček zdaleka nejhlavnější postava), který pár slovy zavzpomíná na mládí a postěžuje si na supermarkety, které jsou neosobní a kradou mu zákazníky, pak by bylo vše víceméně v pořádku, přestože se vlastně nic zajímavého nedozvíme a většinou jsou nám předkládány jen stokrát slyšené fráze.

Pokud se však režisér snažil o nějakou komplexnější výpověď důmyslným propojením povídání o vínu, držením stělné zbraně, bolševických oslav a výpovědí soudobých straníků,

pak bohužel neuspěl. Jednotlivé obrazy se navzájem nedoplňují, propojení nefunguje a náznaky uměleckých vyjadřovacích prostředků (dědeček se kouká skrze víno a u toho vypráví o svém životě) působí velice neuměle, pokud si jich divák vůbec všimne.

In vino veritas je těžko pochopitelný a uchoopitelný, přestože divák rozumí řeči, ve které jsou natočen. Film srozumitelný beze slov jen „filmovou řečí“ by z výše uvedených ingrediencí neposkládal ani D. W. Griffith.

Druhý dokument, *Konec výroby zápalek* (režie Jan Březina), působí lehce přesvědčivěji. Pojednává o privatizaci továrny na zápalky Solo v Sušici a její nedávné likvidaci a rozprodání výrobních strojů do Indie.

Přesto však společný jmenovatel *Konce výroby zápalek* a *In vino veritas* tkví v nenaplněných ambicích, které ležely o míli dále, než kde se jejich tvůrci nakonec zastavili. V závěrečných dovysvětlujících titulcích zmíněná slova „pát-rání“, „nedokončená mozaika“ atd. ostře korespondují s tím, co divák předchozích 30 minut sledoval. Promítaný filmový tvar měl mnohem blíže k nostalgickému vzpomínání místních dělníků, než k investigativnímu dokumentu. Na to byl výsledný snímek příliš nekonfliktní a většinu času se jen vezl po vlně standardních povzdechů bývalých řadových zaměstnanců ukřivděnou rétorikou „novým majitelům šlo jen o peníze“.

Tvůrcům nutno přiznat invenci při zařazení narativní fikční ateliérové vsuvky představující rodinu, které nefunguje sporák a ke které

přijdou na návštěvu dva divní týpci v oblecích, a rodině vyškrtají všechny sirky. Divák netrpělivě čekající na zajímavou pointu této bizarnosti se však nedočká.

Místo toho je divákovi předložena monologem (autora dokumentu?) hypotéza, proč asi zavření továrny tolik místních lidí rozzuřilo. Prý v životě každý z nás podvědomě hledá řád, který je ztělesněný tradicemi. Velká továrna je tradice a jejím zničením se nám bourá jistota a řád v našem životě. Proto neradi vidíme rušení továren.

Jednodušší vysvětlení, a sice že zrušení velké továrny, která velmi dlouhou dobu tvořila

podstatnou část místní zaměstnanosti, přinese propad životní úrovně celého města, což pochopitelně místní nesou nelibě, možná autora nenapadlo. Kdysi jsem četl myšlenku, že Occamova břitva by měla být základním vybavením každého myslitele a výše zmíněnou částí dokumentu *Konec výroby zápalek* se opět potvrdila její platnost.

Blok dokumentů I.

St 19/05 -> 16:00 La Fabrika - Galerie

Blok hraných filmů I.

St 19/05 -> 18:00 La Fabrika - Galerie

Tanečně - odpolední triptych

Lukáš Brychta

Taneční odpoledne, předznamenané tanečním *V nás* o něco dříve, v sobě nabídlo tři samostatné kratší pohybové tvary. Všechny vznikly ve zkušebnách Pražské HAMU a odtančily se na hlavním sále La Továrny.

První *Exit 44*. Taneční minimalismus. Tři dívky, tři ženy. Samy v prázdném prostoru, samy se sebou, vedle sebe, ale skoro nikdy spolu. Potkají, dotknou se jen výjimečně. Ale ani při takovém kontaktu si sebe navzájem nevšímají. Dotýkají se bezmyšlenkovitě, automaticky, strojově: bez emocí. Takové jsou ostatně stále. Bez emocí. Jen upřené pohledy, svým způsobem sverpé – vůle, občasné záblesky vůle. Vůle k dalším pohybům. A dalším. Strojově. Stále dál a dokola.

Mrazivá atmosféra precizně odosobněného tance, který je ale ve své podstatě hluboce lidský. Vzbuzuje strach, strach z osamělosti, opuštěnosti a prázdnoty. Dotýká se našeho smutku, našich obav, nás samých a hlavně: k ničemu nás nenutí, nic nám nepodsouvá; pouze nabízí prostor korigovaný vytyčenou atmosférou. Střih.

Kroky ve tmě. Mělký dech. Přelet helikoptéry a proud světla. Kmitne a zmizí. Odhalí tři lidi. Vyděšené? Další helikoptéra a další kmitnutí světla. Série výstřelů. Po chvíli hudba à la Bue-na Vista Social Club. Začíná *ARTI-ŠOK*.

Na hudbu se tančí, po předchozím pokusu překročit barmskou hranici džunglí nastává kubánské pouliční veselí. Netrvá dlouho. Náhle se odhalí zadní prospekt s přísnou dámou v růžové blůzce, která pomalu předřikává francouzská slovíčka a písmena. Tanečníci se v nově nastolené škole snaží chovat způsobně, dávat pozor

a nevyrušovat. Problémem je složení žáků: dvě děvčata na jednoho chlapce, to nemůže dělat dobrotu. Holky se začínají poštuchovat, řádění se postupně stupňuje, až vyvrcholí na zemi v jedné velké hromadě. Učitelka je zakryta a tím jsou žáci vypuštěni se svými nově nabytými vědomostmi do světa.

Opatrně zkouší vyslovovat francouzská slovíčka. Vzájemně si pomáhají při pilování výslovnosti a časem získávají pevnější půdu pod nohama, jistotu v nově poznaných zvucích – slovech. A k tomu se pohybují. Zpočátku nesměle, ale s větší slovní jistotou získávají i větší jistotu taneční. Každý z nich je schopen vyslovovat pouze pár slov, a tak musí dojít k jejich propojení, aby mohly vznikat větší celky. A opět: jako se propojuje zvuk, propojují se i jednotlivá těla. Ne vždy ale k sobě slova patří, ne vždy se těla dohodnou. Nastávají konflikty.

Osvojení francouzštiny je ztvárněno růžovým oblečením, do kterého se ve správný čas tanečníci svlečou – šok. Ostatně i paní učitelka byla takto poznamenaná. Barva vystihuje chuť francouzské výslovnosti a k tomu se připojuje i choreografie. Ta se pokouší převést do pohybu esenci francouzských hlásek a slov – artikulovat je tancem. A to vše s výraznou porcí nadsázky, sebeironie – zkrátka humoru. Tomu odpovídá i závěr, kdy se všichni společně s tanečnicí podíváme na miniohňostroj. Chvilé hvězdiček a konec francouzsko-růžové hříčky. Trojici uzavírá opět vážně *V nás*. Jde o jistý návrat k nám samotným, o návrat do našeho nitra. V pruhu tlumeného světla tančí žena.

V cyklech schematicky opakuje svou pohybovou sérii. Tma. A do ní přichází améba. Amorfní tvar tvoření množstvím drobných zelených světýlek, která se nejružněji přeskupují. Pohybují se. Pulzují. Jako hvězdy, jako naděje.

V nás silně využívá light design, tedy nápad s ozdobením těl tanečnicků zelenými světýlky, která krom běžného svícení zvládnou i poblíkávat. Místa jsou lehce osvětlena i těla všech čtyř tanečnicků, ale většinu času se choreografie spokojí (a nutno dodat, že zcela právem) pouze se světýlky. Ta nezůstanou na tělech interpretů po celou dobu, ale v průběhu představení jsou sundána a využívána pro artikulaci prostoru-vesmíru. Staví se z nich koridory, kloužou prostorem a v závěru se rozlétnou ze středu do všech stran. Exploze efektivity.

Před diváka jsou pokládány výrazně výtvarné dynamické obrazy, které v určitých chvílích umožňují až rozrušení vnímání prostoru. Necháávají diváka plout v neohraněnosti temnoty a jako jediné, zčásti i hrůzu budící záchytné body mu slouží drobná světýlka. Je to jako pozorovat hvězdy. Jako vyčistit náš pohled od všeho pevného, materiálního a nechat se unášet nekonečnem. Sám sebou. Světem v nás.

Exit 44

choreografie: Soňa Kupcová

ARTI-ŠOK

choreografie: Veronika Beňová

V nás

choreografie: Jitka Veselá

St 19/05 -> 17:00 La Fabrika - Velký sál

Kankán, zpěv a chleba se sádlem

Adéla Vondráková

Divadelní část festivalu odehrávající se v La Fabrice vyvrcholila druhý festivalový den představením *Café Ideal: Vocaď' pocad'* studentů čtvrtého ročníku herectví KALD DAMU. A bylo to příjemné zakončení celodenního, nejen divadelního, maratonu. Pokud snad nějaký divák očekával srdcervoucí drama s drásavým existenciálním přesahem, mohl být zklamán. Jestliže ale projevil dostatek vůle své očekávání zahodit za hlavu a nechat se prostě jen pobavit, byl na dobré cestě odejít domů s pocitem příjemně stráveného večera. Lehké, svěží a zábavné kabaretní představení na závěr dne, prosyceného nejružnějšími kulturními zážitky, je přesně to pravé.

A byl to kabaret jak se patří. Nechyběla hudební ani taneční čísla, chvilka poesie, komické scénky ani soutěž o hodnotné ceny (v podobě panáků alkoholických nápojů). Divácky velmi dobře přijatou částí večera byla například chvilka poesie s občerstvením, kdy se podával chléb se sádlem a cibulí. Taneční vystoupení se setkalo s o to větším ohlasem, že před několika málo minutami měli diváci možnost podívat se na taneční představení studentů HAMU.

Parodickému ztvárnění neušli baviči, moderátoři, činoherní herectví ani sexy pěvecká čísla (jaká můžeme vidět nejen v kabaretech). V roli průvodce večerem se objevil Adam Kubišta. S nadhledem nad sebou samým vytvořil baviče, který nejen že nesnáší humor, ale také touží stát se krasobruslařem. Elena Volpi společně se Zuzanou Hodkovou výborně ztvárnily barové zpěvačky a tanečnice. A byly vskutku půvab-

né – ať už při duetu s fíkusem nebo v kostýmu veverky. Na klavír je přitom doprovázel Kryštof Mende a se sarkastickým úsměvem nezúčastněně pozoroval to neuvěřitelné dění kolem sebe. Jednotlivá čísla sice balancovala na hranici trapnosti, a občas ji i překročila, kouzlu večera to ale neublížilo. Nešlo o žádné vysoké umění, ale o dobře propracovanou a s chutí předvedenou show. Sjednocujícím prvkem všech výstupů se staly nesplněné, více či méně šílené sny z dětství, které v závěru představení došly naplnění. Téma, které je blízké snad každému člověku, se ukázalo jako velmi vděčné. Dobře naladěné festivalové publikum s herci nadšeně spolupracovalo a v baru se tak vytvořila uvolně-

ná a zároveň intimní atmosféra. Herci a diváci vstupovali do kontaktu bez sebemenších překážek. V krátkých prodlevách mezi jednotlivými čísly si diváci objednávali pivo a herci jim je ochotně nosili.

Café Ideal: Vocaď pocaď bylo jistě jedním z nejpříjemnějších zážitků, kterých se mohl zlomvazový divák v druhý den festivalu zúčastnit. Ačkoli divácky nenáročné, tak přece velice zábavné a osvěžující představení.

Café Ideal uvádí Vocaď Pocaď

režie: Kristýna Fíčíková a kolektiv

St 19/05 -> 18:30 La Fabrika - Bar

Živá, opravdu živá mrtvola!

Paolína Pacáková

V pořadí druhou soutěžní inscenaci uvedenou na letošním Zlomvazu přivezli studenti třetího ročníku VŠMU. Hned v první scéně objasnili tvůrci divákům nejen jaká je výchozí situace příběhu, ale především jakým způsobem přistoupila režisérka Júlia Rázusová k herecké práci. Po úvodním výstupu Feďa (Daniel Ratiorský) nevrhly na scénu DISKu dvě další postavy, ale dvě herečky, rychlou slovenštinou drmolící repliky, které zcela zřetelně vyjadřovaly neskrývanou radost matky Lízy a popuzení její sestry z plánovaného rozvodu s Fedom. Po příchodu Lízy (Gabriela Marcinková) tento přístup po chvíli plynule přešel v civilní ztotožnění s postavami, aby herečky mohly následně od svých rolí znovu odstoupit a interpretovat divákům zároveň nejen text, ale i svůj osobní názor na něj, na postavu a celou situaci.

Inscenace tak divákům nepřinesla jen samotný příběh, jehož základ tvoří milostný trojúhelník Feďa, Lízy a Lízina přítele z dětství, později druhého manžela Viktora (Viktor Szabó), ale i ukázkou široké palety hereckých prostředků. A že šlo o pěkně kontrastní barvy! Režijně-dramaturgická práce výrazně vystupovala z celé inscenace. Základem je už fakt, že autorky zkrátily text natolik, že na jevišti zbyly jen postavy nezbytně nutné pro vykreslení příběhu. V určitých scénách pracovali herci s choreografiemi, které přinášely další významy: například přesné opakující se kroky výstupu Viktorovy sestry s knížetem Abrezkovem symbolizovaly přísná pravidla etikety soudobé smetánky. Podívaná byla o to příjemnější, že herci v takových chvílích

úspěšně pracovali s tempem, jednotlivé kroky zpomalovali a naopak zrychlovali, takže ve výsledku choreografie nešla proti textu, ale jednotlivé dialogy naopak podtrhovala a celkově výrazně přispívala k budování dramatické situace. Civilnost jednání cikánky Máši v kontrastu s herectvím jiných postav podtrhovalo čistotu jejich „nehraných“ citů k Feďovi. Groteskní stylizované herectví Martina Sandtnera si dokonce vysloužilo potlesk na otevřené scéně!

Vskutku funkční scénografie pracovala jen s jedním lanem, dveřmi, stolem a židlí. Dveře (vsazené do rámu na podstavci na kolečkách) se staly dějištěm nejedné scény (kdy možnost otáčení umožňovala divákovi například nahlížet na obě strany, do dvou různých situací zároveň). Jednoduchou změnou, položením dveří na stůl, vznikl navíc úžasný obraz: rám dveří vytvořil hrob a podstavec náhrobek domněle mrtvého Feďa. A co víc, šlo o konstrukci natolik stabilní, že si herci mohli dovolit nejen pohybovat se pod náhrobkem a vytvořit tak několik dalších gagů, ale i si na něj vylézt. A tak jsme byli svědky svatby Lízy a Viktora na hrobě živého prvního (a zároveň druhého) Lízina manžela.

Malování křídou na stůl bylo dalším neopomenutelným prvkem. Scéna, kdy si Feďo přiložil k hlavě (nikoli jen ke spánku) revolver, je zároveň komická (protože na stolku jsou vymalované i další potřeby vhodné pro sebevraždu, například ruční granát), a zároveň vytváří potřebný odstup, který umožňuje herci projít snáze danou situací. Herec nemusí hraním vy-

jadřovat, s jak velkým úkolem se potýká, protože to zobrazuje (doslova) obří velikost zbraně jako takové. Kohoutek je těžké zmáčkout už jen proto, že herec na něj stěží dosáhne a jeho prst je ve srovnání s kohoutkem droboučký. Je pak o tolik snazší zahrát (a pochopit), že tento úkol Feďo nedokázal. V závěru inscenace si pak Feďo křídou namaluje na zadní stěnu scény velké dveře. A po té, co divákovi oslepí do jejich očí otočený reflektor umístěný nad těmito dveřmi, Feďo už na scéně není. Tím inscenace končí a je jen na obecně, aby si samo odpovědělo dle libosti, co tento poslední symbol znamenal. Zda reflektor byl oním světlem v tunelu a křídové dveře byly Feďovy poslední.

Celou inscenaci provázela živá hudba, složená z klavíru, trubky, houslí a kytary. V některých výstupech hrál navíc jeden z herců na akordeon. Kromě toho ale všichni herci pracovali s rytmem, ať už šlo o rytmus dialogů a slov, nebo tleskání a dupání. To podtrhovalo celou živost, ne-li živelnost inscenace. Reprodukované byly jen nahrávky replik, které vyjadřovaly vnitřní hlas herce v určité situaci – a opět nešlo o prvoplánové využití, protože herci s nahrávkami pracovali.

Stálo by za to věnovat se zvláště jednotlivým hereckým výkonům, protože by opravdu bylo o čem psát. Herci nebyli v žádném případě loutkami režiséry a její vize, ale naopak postavy byly zručně ovládanými loutkami v rukou herců. Nicméně to neumožňuje čas ani prostor vymezený festivalovému vydání *Hybris*. Musím

však napsat, že jakkoli pestré plátno, jež za devadesát minut na jevišti DISKu vzniklo, vycházelo v mnohém vstříc unavenému festivalovému obecnstvu (prostě jej nenechalo usnout!), nepovedlo se vždy vykreslit základní kontury malovaného. Herci mnohdy mluvili příliš tiše, někdy na diváky chrlili replik tolik, že bylo prakticky nemožné je vnímat, některé scény střídající se bez oddechu jedna za druhou mezi sebou občas zanikaly a k diváku se tak nedostaly všechny informace, jež nám tvůrci sdělovali, protože mu jednoduše nezbývalo, než si vybírat, na co se bude soustředit. Unikl mi

tak třeba vztah Feđa k Máše. A konec konců, i princip odstoupení od postavy byl už v závěru představení sám o sobě obehnanou písničkou. Pocity mám tedy dvojí, nadšení z nepřeborného množství zajímavých obrazů a hereckých výkonů, versus omrzelost z přehnaného (byť záměrného) přehrávání, ukřičenosti a tempa, jež mě nenechalo hodinu a půl vydechnout.

Lev Nikolajevič Tolstoj - Živá mrtvola

režie: Júlia Rázusová

St 19/05 -> 19:00 DISK

O smyslu umění a přírody

Původně jsem v tomto předadventním čase (jak nám počasí naznačuje) měl posílat ironizující a zpučně provokující zpravodajství z poněšického bazénu zalitého sluncem, z jihočeských lesů přeplněných houbami či z blízké likérky

překypující chutnými pálenkami. Namísto toho si zakouším Zlomvaz se všemi ostatními, v budovách přeplněných divadelníky, zalitými rumem a vonících rozmoklými bagetami.

Inu, stalo se, a tak alespoň mohu zodpovědně prohlásit, že festival utěšeně odstartoval, vír umění se roztočil a redakce speciálních vydání *Hybris* se činí, seč může. Nad vším se ale vznáší jedna základní otázka: nebylo by nakonec lepší, kdybychom se všichni místo zavírání se do divadel, učeben a sléváren přemístili do lesů, vod (potažmo bazénů) a strání? Jaký to má všechno smysl?

Široký záběr festivalu a podobně široká škála kvalit předkládaných děl ale svým způsobem paralelu k přírodě má: produkční tým, dramaturgická rada a zúčastněná uskupení i jednotlivci položili základy kolosálnímu krajinnému dílu, ve kterém si každý může najít něco z výše zmiňovaného. Každou scénu považovat za lesní mýtinu, herce za rozmařile si hrající koloušky, diváky za houbaře, kritiky z *Hybris* za šoulající myslivce a Brigitu Lamserovou za jejich revírníka.

Tak že by to nakonec přeci jen nějaký smysl mělo? Když totiž zavřete oči a zaposloucháte se pouze do zvuků, není už vůbec těžké se v myšlenkách přenést někde na vzdálenou louku zalitou sluncem. Akorát na vás všichni okolo budou dělat *c-c-c!* a myslet si, že jste se zbláznili. Tak to raději nedělejte. Sledovat černý vydýchaný prostor bez oken je přeci o mnoho lepší. Koloušci v něm totiž dokáží vytvořit takové věci, že by se i Bambi mohl stydět!

Heslo zítřka: méně klišé a patosu.

45 let

Č i n o h e r n í h o k l u b u

Felix Mitterer

MOJE STRAŠIDLO

Miroslav Krleža

LÉDA (Manželskonemanželská povídka)

Marina Carr

U KOČIČÍ BAŽINY

Yasmina Reza

BŮH MSAKRU

Milan Kundera

PTÁKOVINA

John Millington Synge

HRDINA ZÁPADU

Thomas Vinterberg, Mogens Rukov

RODINNÁ SLAVNOST

Christopher Hampton

NEBEZPEČNÉ VZTAHY

Martin McDonagh

PAN POLŠTÁŘ

Georges Feydeau

DÁMSKÝ KREJČÍ

Edward Albee

KOZA ANEB KDO JE SYLVIE?

Carlo Goldoni

IMPRESÁRIO ZE SMYRNY

David Mamet

SEXUÁLNÍ PERVERZE V CHICAGU

Luigi Chiarelli

MASKA A TVÁŘ

Martin McDonagh

OSÍŘELÝ ZÁPAD

Josef Štolba

VODNÍ DRUŽSTVO

Ladislav Smoček

PODIVNÉ ODPOLEDNE

Dr. ZVONKA BURKEHO

Ve Smečkách 26, Praha 1
www.cinoherniklub.cz

tiráž

HYBRIS 2010.4

Obratel festivalu Zlomvaz. Vydává katedra teorie a kritiky Divadelní fakulty Akademie múzických umění v Praze.

Adresa redakce: KTK DAMU, Karlova 26, Praha 1, 116 65. Email: info@hybris.cz Internet: <http://www.hybris.cz/>

DAMU

Redakce: Brigita Lamserová (šéfredaktorka), Pavlína Pacáková (zástupkyně šéfredaktorky), Eva Kyselová, Ivo Kristián Kubák, Táňa Brederová, Tereza Šefrnová, Magda Zicháčková, Zuzana Burianová, Lenka Krsová, Adéla Vondráková, Hana Lehečková, Michaela Jankulárová, Eva Petelíková, Petra Lášková, Lukáš Brychta, Kristina Korbelová, Kateřina Víková, Jiří Kovanda, Ervín Hodulík, Miroslav Zwiefelhofer, Sylvie Rubenová, Kristýna Filčíková

Fotografie: Jiří Semotán, Martin Turek, Vojtěch Brtnický, Klára Žitňanská, Martina Věřčáková, Třešeň ze Sadu

Produkce, distribuce a inzerce: Hanuš Jordan.

Grafická podoba obálek: Ivo Kristián Kubák. **Zlom a sazba:** Michal Dřtina.

Webmaster: Lenka Krsová. **Tisk:** Nakladatelství AMU.

Registrační značka MK ČR E 19255, ISSN 1804-1744. Časopis vychází zhruba 8x ročně, distribuují jej studenti DAMU a je k dispozici zdarma.

Redakční uzávěrka 19. května 2010. Toto číslo vyšlo v nákladu 250 ks.

Veškerá autorská práva vykonává vydavatel. Časopis je financován z rozpočtu festivalu Zlomvaz 2010.

